

er ugyldig. Dette er en meget væsentlig Beskyttelse mod for store Salærer. Men hertil have vi ment, at der burde knyttes en Regel vedrørende den Godtgørelse, der kan være at yde Sagsøgeren eller hans Raadgivere i Anledning af den Virksomhed, der er gaaet forud for Sagsanlægget. Den er ikke saa skarp, som Bestemmelsen i Lovforslaget, nemlig at Beløbet uden videre skal fastsættes ved Rettens Skøn, men det er dog saaledes, at naar Retten finder, at de Bestemmelser, der i saa Henseende ere trufne, ere en Forurettelse for sagsøgte, kan den nedsætte Beløbet til en efter dens Skøn passende Sum, efter forud at have givet Parterne Lejlighed til at udtale sig om Spørgsmaalet.

Det næste Ændringsforslag, Nr. 57 a til § 472, er det vigtigste af dem alle sammen. Det er nemlig saaledes, at man kan længe nok give Regler om, at man vil begrænse de Salærer og Udgifter, der maa paalægges en Part overfor hans egen eller en anden Sagfører, men det er en Selvfølge, at Sagførerne ligesom alle andre Mennesker skulle have deres Arbejde betalt paa en ordentlig og tilbørlig Maade, og det vil i mange Tilfælde være saaledes, at naar Sagføreren overhovedet skal optræde i en Sag, maa der efter Omstændighederne paaløbe ret betydelige Udgifter, og de ville navnlig blive følelige i Smaasager, hvor Sagsomkostningerne løbe op til lige saa meget som eller mere end den oprindelige Fordring. Jeg har da allerede for flere Aar siden været opmærksom paa, at en saadan omstændelig Ordning af Fremgangsmaaden, naar en Dom eller et Forlig skal fyldestgøres ved Eksekution, som det hedder, finder man ikke nødvendig i andre Lande, f. Eks. i Tyskland. Naar der skal ske Eksekution, og det ikke er i fast Ejendom, saa sender man et Slags Retsbud ud, og denne skriver Tingene, og der følger ingen Sagfører eller Repræsentant for Fordringshaveren med; saa det hele gøres for meget smaa Udgifter. Her paa Landet have vi i visse Tilfælde en noget lignende Fremgangsmaade. Naar der skal inddrives Skatter, og Skatten ikke er over 100 Kr., rykker der ikke nogen Sagfører ud og heller ikke Fogeden, men saa sendes Udpantningslisten til Sognefogeden, og han opkræver eller udpantter efter Omstændighederne, og det koster meget mindre, end hvis Retten skal rykke ud, særlig hvis den skal rykke ud med Sagfører. I 1903—04 havde vi stillet Forslag om, at der med Hensyn til smaa Gældskrav kun skulde ske Udpantning ved Sognefogeden, ligesom det

altsaa nu sker med Hensyn til Skatter, og det var saa tilføjet, at Domshaveren ikke havde nogen Forpligtelse til at møde med Sagfører, og at han, naar der ikke var særlige Omstændigheder til Stede, heller ikke var berettiget til at kræve Salær for et saadant Møde, hvis han alligevel fandt sig foranlediget dertil.

Imidlertid er der gjort gældende fra sagkyndig Side overfor dette Forslag om at lade foretage Udpantning for saadanne smaa private Fordringer, at Udpantningslovgivningen i øvrigt indeholdt Regler, som ikke hensigtsmæssigt kunde finde Anvendelse her. Hvor vigtige disse Indvendinger nu egentlig ere, ved jeg ikke, thi saa vidt jeg mindes, var der i det Lovforslag, som blev sendt her over fra Landstinget angaaende Inddrivelsen af ubestridte Gældsfordringer, ogsaa givet Regler om Udpantning ved Sognefogeden for saadanne Fordringer, saa man skulde tro, at Regelen ikke var saa overdreven uhensigtsmæssig. Imidlertid har jeg efter den formelle Kritik ment at maatte tage det Hensyn, at naar man nu i det væsentlige fastholder Regelen om, at Sognefogeden kan foretage Fuldbyrdselsen af disse Domme eller Forlig i mindre Sager, skal det ske under Form af Udlæg og Eksekution og ikke under Navn af Udpantning. Men naar der kan gøres Udlæg for saadanne mindre Fordringer af Sognefogeden, bliver det nødvendigt at omridde disse Bestemmelser; i alt Fald i det Kapitel, der handler om Udlæg. Derfor er en hel Række af de følgende Bestemmelser ikke andet end saadanne formelle Ændringer, der ere en Følge af denne Bestemmelse. De Tilfælde, i hvilke man vil give Sognefogeden Adgang til at foretage Udlæg, ere dem, hvor Dommen eller Forliget lyder paa Betaling af en Pengesum, der ikke, bortset fra Renter og Sagsomkostninger, overstiger 300 Kr., og hvor Genstanden for Eksekutionen derhos ikke er fast Ejendom. Hvorvidt man her skulde sætte 300 Kr. eller, som man tidligere har gjort, 200 Kr., kan der tvistes om, men man har valgt 300, fordi det er Grænsen for de Sager, der skulle afgøres ved Underretten. Saa er der føjet til, at Genstanden for Eksekutionen ikke maa være fast Ejendom. Det er i Lighed med Tysklands Lovgivning, hvor vedkommende Retsbud heller ikke kan gøre Eksekution i fast Ejendom. Og det kan maaske ogsaa være nødvendigt at fastholde denne Begrænsning, uagtet det i visse Tilfælde kan være ret uheldigt og generende. Ændringsforslagene 57 b. og 57 c. ere et